

Szembesítés

„Aczél György föl merte robbantani a régi, patinás, ám ideiglenesnek tekintett színházépületet, de nem merte soha megszüntetni a nevét, vagy akár csak elvenni a társulattól. Várhegyi Attila sokkal merészebb, épp a nevet meri elvenni a társulattól, és meri legalábbis szüneteltetni, jégre tenni jó időre.”

(Zappe László: *Nincsen Nemzeti. Magyar Hírlap, 2000. augusztus 31.*)

„Tölgyessy kifelé vonul a politikából. Az ő személyes tragédiája az, hogy fideszes képviselőként kell végignéznie, amint a Fidesz szétrombolja a parlamentáris demokrácia intézményeit.”

(Pogonyi Lajos interjúja Magyar Bálinttal, az SZDSZ elnökével, *Népszabadság, 2000. szeptember 2.*)

„Szakmai érvek nem befolyásolják a kormány és vezetője döntéseit. Jószerivel csak azt nézik, hogy a döntéssel a választók hány százaléka érhető el. Az inkompetencia egészül ki az agresszivitással és a gyanakvással. Nonszensz, hogy egyesek félve sűgjanak, hogy nem állhatok szóba veled, majd máskor felhívlak. Így szakították meg a beszédet a társadalommal, senki nem szólhat hozzá semmihez, hiába ért valamihez. Marad a kinyilatkoztatás és a múltba fordulás.”

(Gréczy Zsolt: *Fortinbras király két éves uralkodása. Interjú Lengyel Lászlóval, Magyar Hírlap, 2000. szeptember 2.*)

„... a parlament és a közmédia rendeltetészerű működése szünetel, képet ad a nyilvánosság előtt elrejtett diskurzusok természetéről.”

(Kozák Márton: *A média és a hétköznapi fideszizmus. Magyar Hírlap, 2000. június 10.*)

„– Hogy ne legyen mérgezett a közélet, s ne kelljen félni.

– Hogy érti ezt?

– Úgy, hogy 1998 óta egyre többekről hallom: nem beszélnek nyugodtan telefonon, tartanak a lehallgatástól, mintha csak a nyolcvanas években lennének. Én nem olyan Magyarországon akarok élni, ahol viszály a Kádár-kor neurozisa és szorongása, az az embereknek igazodási kényszerük van.”

(Gyémánt Mariann interjúja: *Demszky Gábor a bizalomépítésről. 168 Óra, 2000. június 8.*)

„– Legutóbb egy felolvasóesten azt mondta: Magyarországon élni rizikós vállalkozás. Súlyos mondat.

– Szerintem egyszerű ténymegállapítás. Nem is eredeti. Sokan érezzük így. A fordulatok országa vagyunk, és a fordulatok mindig magukban hordozzák a kockázatot. Most épp a tekintélyelvűség felé fordulunk.”

(Jedlinszky Gabriella interjúja: *Békés Pál a posztmodern öntamadról. 168 Óra, 2000. június 8.*)

„A humanista örökség elválaszthatatlan azoktól a bűnöktől, emberellenes intézményektől, amelyeknek világmegváltó kísérletei közben szellemi háttérrel adott. És akár tetszik, akár nem, a kommunista világnézet, a bolsevizmus és a szovjet forradalom is ennek a humanista örökségnek a része. A hozzájuk kapcsolódó bűnökről ítélni kell, globális elutasításuk azonban már a humanizmus megtagadását jelenti. A baloldaliság és az antikommunizmus pedig végképp összeegyeztethetetlen. (...) Remélem, Bikácsy Regedy kollégámat csupán az indulat ragadtatta arra a kijelentésre, hogy »a demokratáknak értelem szerűen antikommunistáknak kell lenniük«. Ez ugyanis egyben azt jelentené, hogy a kommunisták nem lehetnek demokraták, ami enyhén szólva nem igaz. A dolog inkább úgy áll, hogy a demokratáknak nem kell kommunistáknak lenniük, de az antikommunisták nem lehetnek demokraták, s még kevésbé baloldaliak.”

(Förgecs Iván: *Antikommunista humanizmus? Népszabadság, 2000. június 9.*)

„Nem bölcs dolog konzekvensen egyenlőségeket tenni egy emberirtásra eredendően eltökélt, azt végrehajtó, egy évtizedes gyilkos őrület és a valódi kommunisták 1871 óta tiszteletet érdemlő, egészen másfajta gondolkodás-

módja közé akkor sem, ha minden forradalom és ellenforradalom véres volt.”

(Rajk András: *Totalitarizmusok. Népszabadság, 2000. június 30.*)

„– Mi vitte annak idején a Kommunista Pártba? Ugyanúgy illúziói voltak, mint másoknak? Melyek voltak ezek az illúziók, remények, amelyek később szertefoszlottak?

– A húszas-harmincas években, amikor kezdtem emberré érní, nagyjából ugyanazt éreztem, mint most. Vagyis hogy a meglévő, de korlátozott szabadságot, az egyént, az alapvető emberi jogokat súlyos fenyegetések érik.”

(Pogonyi Lajos interjúja Vásárhelyi Miklóssal. *Népszabadság, 2000. július 7.*)

„De ami minket illet: ha most egy másik kormány lenne hatalmon, akkor az ellen menne a poénkodás. S ha a kormánynak csak két hibája lenne, azzal a kettővel foglalkoznánk. (...)

– Vannak olyan emberek – nem pártok –, akikhez közel állók, akikkel szimpatizálok. Függetlenül attól, hogy az illető kiscigazda-e, MSZP-s vagy SZDSZ-es.

– Tényleg van köztük kiscigazda?

– Persze.

– S ha most nagyon végiggondolná?

– Akkor nincs.”

(Bányai György beszélget Bajor Imrével. *168 Óra, 2000. július 27.*)

„Ha nem hozhatok haza két üveg portót anélkül, hogy hosszadalmas és hülye procedura eredményeképp száz vagy több százalékos vámot kelljen fizetnem érte, akkor két lehetőség van: (1) nem hozom haza a két üveg portót, és ezeket a Haider közeli jampeceket gondolatban háromszázszor küldöm el oda, ahova szerintem valók, (2) mégiscsak hazahozom, de olyan közérzettel, hogy az virtuálisan visszarepít a hetvenes évekig. Mellekesen jegyzem meg, hogy ennek az egésznek a világban semmi értelme nincs, ettől a költségvetés bevétele magasabb nem lesz, az állampolgár öncélú bizgatásáról van szó csupán, ami végső elemzésben nekik, a Haider közeli jampeceknek se jó, sőt nagyon is rossz, viszont politikai kérdés, amibe a piartanácsadójuk már nem szólhat bele. És ha nem áll mögöttük a piarcég, akkor semmi sem akadályozza, hogy az őket jellemző földméli baromság erupatív erővel a felszínre ne törjön.

Ha nem volna arculattervező apparátusuk, akkor ezek bögnének, mint a baszni kívánó bika.”

(Váncsa István: *Két üveg portói. Élet és Irodalom, 2000. július 28.*)

„A rólam elterjedt előítéletek ellenére gyűlölök vitatkozni, különösen az egyik legkomolyabb és legműveltebb újságíróval, Várkonyi Tiborral, akit tiszttelek és becsülök.

(...)

Tekintettel arra, ami mindig kimarad az álszent magyarországi holokausztvitákból: a kommunisták – nem a zsidók – voltak az elsők, akiket a náci koncentrációs táborba hurcoltak.

(...)

Aczél Endre észrevehette volna legsajátabb mediumában, az újságokban, hogy a legműveltebb szélsőjobboldali publicisták ma már egyáltalán nem MIÉP-esek. A Magyar Fórumnál ma már gyakran radikálisabb Magyar Nemzet (a kormány félhivatalos »polgári napilapja«) és Magyar Demokrata nem a MIÉP-hez áll közel, hanem a lehető leghivatalosabb kormánytöbbséghez.”

(Tamás Gáspár Miklós: *Amnézia, német ürügyek. Magyar Hírlap, 2000. augusztus 19.*)

„Az ország megosztott, kezükben hatalom, zsebükben zsozsó, a Szent Korona meg Isten segedelmével a Parlamentben.”

(Galló Béla: *Fiatál, Idegesítően Demokrata, Elszánt Színész. Magyar Hírlap, 2000. augusztus 8.*)

„A mai kormányzat nem is akar gátat vetni a gyűlölködés elburjánzásának.

(...)

... de a testileg-lelkileg fideszista Bayer Zsolt sem tartóztatja meg magát a gyűlölködő hangnemen használatában. A Magyar Nemzetben a minap megjelent cikke éppen a zámolyi román strasbourgji akciójáról olyannyira émeleltető volt, hogy az már a szélsőjobboldali hangulatkeltés határait súrolta. És mert ő egyike azoknak, akiket joggal tartanak a mai kormányzat propagandistáinak, mértéktelenségének elnézése azt a látszatot kelti, mintha roma-ügyben a hivatalosság álláspontját fejtené ki. Akkor miért is ne hihetnék akár életveszélyben is magukat Krasznai József és követői?”

(Várkonyi Tibor: *Vészjelzés. Magyar Hírlap, 2000. augusztus 8.*)

„A rendszerváltás előtt a minőség fenyegetés volt, most viszont fölösleges. Ez ennek az eltelt évtizednek a legnagyobb botránya.”

(Bruck András: *Van-e szükség lázadásra? Magyar Hírlap, 2000. augusztus 12.*)

„A kormánypártiak országzászlókkal háznak, településről településre járva avatják az avított ízlésről tanúskodó figurális köztéri szobrokat, ontják a szavakat Európáról, hazáról, erkölcsről, helytállásról. Az aszály ellenére Szent István-szobrokból, kopjafákból remek az ez évi termés.

(...)

A polgári kormány nem akarja tudomásul venni, hogy polgárháború készül.

Mi lesz a budapesti Kossuth Lajos téren felépített ünnepi kulisszákkal, ha odaindul a kirekesztettek, megnyomortottak félmilliónyi népe? Ki fog hozzájuk szólni?”

(Csepeli György: *Cigányút. Népszava, 2000. augusztus 12.*)

„A baloldal nálunk a maga realista, pragmatikus, racionális mivoltából építkezik az éppen megoldandó feladatok, az éppen kiküzdendő válaszok követelményeinek megfelelően, míg a jobboldal populista módon egyre jobban a radikalizmus, helyenként a szélsőségek felé is nyitottan törekszik befolyása növelésére.

(...)

Új és új nagy formátumú ígéretek, programok, hangzatos elnevezések, szimbolikus események követik egymást, és a kormányzás látszata, az aktivizmus helyettesíti a valóságos tevékenységet. Ebben a folyamatban egy mégoly sikeresen felépített, a politikai marketingakadémia minden tantárgyából jelesre vizsgázó vezető személyiség is mindjobban taszítónak válik.”

(Barabás János: *Profik meccse. Népszava, 2000. augusztus 10.*)

„Lendvai: lakossági fórumon például egy nyugdíjas néni mondta, hogy olyan gyönyörűen beszélnek mindig a kuratóriumokról, de nem tudja, hogy az ilyen című műsor hány órától van. Úgy veszem észre, hogy nem kizárólag a közszolgálati médiumok miatt, de az utóbbi tíz napban történtek, a Tv 3 megszüntetése, a rádiófrekvenciák és a kuratóriumi botrány együtt eljuttatta a közvéleménybe, hogy itt valami szaglik.”

(Haszán Zoltán-Szombathy Pál: *Nyolcszemköt Lendvai Ildikóval és Pető Ivánnal, az MSZP és az SZDSZ frakcióvezető-helyetteseivel. Magyar Hírlap, 2000. március 4.*)

„Vagy Torgyán Pubin kívül ismer-e kiscigazda képviselőt? (Derűtség az MSZP padsoraiból. Az elnök megkocogtatja a csengőt.) Ez sértő, Géza?

Elnök (Gyimóthy Géza, FKGP): Sértő, igen! És megkérem, hogy a...

Horn Gyula: Hát ne hülyéskedj! (Derűtség és taps az MSZP padsoraiból.) Ez kedveskedés akart lenni! Nem érted?

(...)

Nem tudom, a kezükbe került-e Orbán Viktor úrnak a Ház elnökéhez írt levele. Géza, ez nem te vagy, az Áder elnök. (...) Ennek a levélnek azért van egy csúcsmondata is: amennyiben szükséges, és a parlament sem vállalja, akkor az ő kormánya, mármint Or-

bán Viktor kormánya kész vizsgálatot indítani az előző kormány ellen. Na, azért nemigen tudom, hogy az elmúlt négy-tíz évben előfordult-e. Pláne, ha ezt valaki írásba adja. Azért ez nem semmi, hogy a mostani kormány vizsgálatot indít az elődjével szemben!”

(Részletek az olajügyben összehívott parlamenti ülés jegyzőkönyvéből)

„A köznapi tapasztalatok növelik félelmemet, hogy Szent István hazájában, Mária országában megszavaznak a román deportálását, de talán még elgázósításukat is. Persze csak titkos népszavazás.”

(Eörsi István: *Nácikám jelentkezik. Magyar Narancs, 2000. augusztus 24.*)

„Teljesen egyértelművé vált, hogy a Fidesz képtelennek bizonyult egy koherens jobboldali ideológia, platform és elmélet kidolgozására, ezért a jobboldali politikai közbeszéd hangzavarát jelképekkel akarja feloldani, félretolni a torzsalkodásokat. Így került előtérbe a Szent Korona, és lett a Fidesz-világban Magyarország megkoronázott köztársaság.

A neobarokk alpompába burkolt, Szent Koronával megteretett politikai kurzusnak alapproblémája, hogy ez nem profi munka, hanem amatőrkedés, azaz önsorsrombolás és politikai öngyilkosság.”

(Ágh Attila: *Feltámadt a neobarokk. Magyar Hírlap, 2000. augusztus 24.*)

„Korábban azt mondta: a nyugati baloldal eszméivel rokonszenvez. Nem okozott konfliktust, hogy olyan kormánytól kell pénzt elfogadni, amely a szélsőjobbal szövődik?

– Felháborít, hogy a koalíció szóba áll a MIÉP-pel. Nem tudom, valójában milyen ez a kormány. Nem ismerem a koncepcióját, filozófiáját.

(...)

Magyarországon azonban újra a félelem igazgatja a hétköznapijainkat – legalábbis ezt mondják liberális körökben. Kívírt szabadságunk súlyos teherként nyomja vállunkat, erkölcselenséggel, középszerűséggel találkozni mindenütt, a kulturális közéletben is.

– A politikában nem ismerem ki magam, nem akarok ítélni.

(Sándor Zsuzsanna interjúja Mécsáros Mártával. *168 Óra, 2000. július 27.*)

„Vancsik pártja, hogy Fábryval éljek, a rendszerváltásig mindent ellopott, amit csak lehetett, ami még hagyján, de hatalomra jutva újra ellopta azt, amit egyszer már lenyúlt, márpedig kétszer elvenni egy nő szüzességét páratlan párttörténelmi bravúr. A Fidesz pedig egyszerűen nem ismer olyat, hogy jog, parlament, történelem, lakosság, az van, hogy oda megyek és elveszem, akár újság, akár autópálya, akár egy egész ország.”

(Megyesi Gusztáv: *Duellások. Népszava, 2000. április 7.*)

„Van, akit bilincsbe verve visznek el, börtönbe csukják, házkutatásokat rendeznek nála, nyakára küldik a politikai fegyverként használt adóhivatalt, egzisztenciálisan megsemmisítik. Van, aki ugyanezt vagy ennél súlyosabb dolgokért úgy lerázza magáról a büntetőtörvényt, mint a kutya a vizet.

(...)

... a valóságban a nép beszoktatása folyik egy fokozatosan felismerhetővé váló, kemény önkényuralom által kierőszakolt életformába.”

(Popper Péter: *Beszoktatás. Népszava, 2000. július 24.*)

„A megfélemlítés és a növekvő undor kétségtelen tény.

(...)

A politika elve az akarat, a politizálás módszertani elve a hazudozás – talán így lehetne összefoglalni az Orbán-team kiinduló alapvetését. Egyikben sincs különösebb újdonság. Különösen a politikát eláruló hazudozásról mondható el, hogy alátámasztja az emberiség sok-sok évszázados tapasztalata.

Goebbels náci propagandaminiszter csak a tanulságot vonta le, amikor kijelentette: nincs az a hazugság, amit elég-szer sulykolva ne lehetne elfogadtatni.

(...)

A hazudozásból és a hülyeségből való jog elegyből állnak elő a kezelhetlenségig abszurd ügyek, amelyek aztán a fideszes »papagájkommandó« előadásában kerülnek a nagyérdemű médiaközönség elé.

(...)

Fidesz-Magyarország nem immorális, hanem amorális világ. Szép új világ.”

(Ripp Zoltán: *Fidesz-Magyarország felidőben. Mozgó Világ, 2000/5.*)

„Öröm a szemnek a fideszes politikus látványa. Ha férfi, akkor azért, mert férfias, ha nő, akkor azért, mert férfiasan határozott. E tökéletes külső azonban, és ezt mutatta meg a Lockheed-botrány, Istentől végleg elhagyott tökéletlen belsőt takar. Bármilyen kegyes és nyájas szózat is hagyja el a fideszes ajkakat, a szavak konganak, hihetetlenek és hitetlenek.”

(Csepeli György: *Best of Fidesz. Mozgó Világ, 2000/5.*)

„... akinek nincs annyi morális érzéke, hogy felfogja, »zsidókérdésről« hatalmi pozícióban nálunk nem lehet beszélni anélkül, hogy az érintettekben ne a »végső megoldás« asszociációja váltódjon ki, aki elfogadja, hogy ez a szellemileg oly igen szánalmas »kérdés« tematizálja közéletünket, az ott volt a Fradi-pályán keresztül Isten tudja, hova tartó vonat indítóállomásán. Remélem, »nem tudják, mit cselekszenek.«

(Ludassy Mária: *Indul a vonat. Mozgó Világ, 2000/5.*)

„Sőt Gönczország nyugatabbra fekszik tőlünk, a gönczök már egyenrangúak a dánokkal és az írekekkel. Mi, magyarok az Etyek-Felcsút mérkőzésen szurkolhatunk, mondván, legyőzzük a világot, miközben a Gönczöket Londonba és Washingtonba hívják.

(...)

– Eltem egy keveset önkönl. Nem bírtam ki, már ne haragudjon. Magyarul a szegény megaláztatott, koldust, ingyenélőt, lógóst jelent. Állandóan szégyenkezni kellett volna, de miért? Gönczországban szegénynek lenni nem szegény, nem dicsőség, hanem együttérzésre szoruló állapot. A gönczök nem járnak lesütött szemmel, behúzott nyakkal.

(...)

A magyarok szeretik, ha valaki felül lévő képviseli őket, a nemesek, az okosok, a földik, a kiválasztottak. A magyarok patrícius vezetéssel érzik jól magukat. Imádnak éltanulók lenni. Mi, gönczök, megvallom, gyanakszunk a patríciusokra, bizony szegénypártiak vagyunk.”

(Lengyel László: *Gönczország. Népszabadság, 2000. augusztus 3.*)

„A halálra üldözött, halálra gyötört zámolyi román az egyetlen utat választották, amelyet választhattak: el innen.

(...)

Törvényiszteletről és a tulajdon szentségéről papolnak azoknak, akiknek semmijük sincs, és akiknek a fehér többség és a fehér rendszer hibájából nincs semmijük. A családbarát kormányhivatalnok fogamzástáglót ajánl nekik. A Kaya Ibrahimok rezsimje józanságról, takarékoságról, beosztásról, szorgalomról nyivákol.

(...)

Elviseljük-e a »Haider közeli jampecek« (idézet Váncsa Istvántól az ES múlt heti számából) kormányát, akik vígan szónokolnak az erdélyi Tusnádfürdőn a kisebbségi jogokról, miközben Magyarországot ez a példátlan, megalázó szegény érte?

(...)

A kormányzatot a Doncsev Tosóféle kisebbségüldözési hivatal, az országblamázsközpont, a kétes hírű és tehetetlen OCÖ képviseli.

(...)

A magyar népnek van szíve. Nem tudom azonban, vezetőinek van-e esze, s ha van, megjön-e valahára.”

(Tamás Gáspár Miklós: *Menekülni! Népszava, 2000. augusztus 2.*)

Politikailag korrekt címmel Tóth Gy. László korábbi gyűjtései a Kairoz Kiadónál könyv alakban is megjelentek.